

NOTAT

7. juni 2012

J.nr. 2012-4770

JAIC/rmh, she

Talepunkter til samråd den 8. juni 2012 i Folketingets Beskæftigelsesudvalg om EPSCO-rådsmødet

Indledning

Tak for ordet.

EPSCO-rådsmødet den 21. juni er det andet og sidste rådsmøde under dansk formandskab. Rådsmødet afholdes i Luxembourg

Udvalget har fået samlenotatet og dermed en samlet oversigt. Jeg vil her nævne de vigtigste sager

Dagsordenspunkt 1) Udstationering

Det første punkt, jeg vil fremhæve, drejer sig faktisk om 2 forskellige sager, nemlig forslaget til den såkaldte Monti II-forordning og forslaget til direktiv om bedre håndhævelse af udstationeringsdirektivet.

Det er 2 forslag, som berører helt centrale og fundamentale problemstillinger for regeringen, og også meget aktuelle problemstillinger:

Hvis man følger med i aviserne for tiden, så vil man således kunne se helt konkrete resultater af regeringens styrkede kamp mod social dumping. Fx var der i går en omtale af en fælles aktion mellem SKAT, Arbejdstilsynet og politiet mod et byggeri ved hotel d'Angleterre, hvor der blev fundet en del uregelmæssigheder.

På samme måde som forslaget til håndhævelsesdirektiv skal styrke den sociale dimension af det indre marked, så er regeringen også meget optaget af, at vi i den nationale politik bekæmper social dumping som en del af bestræbelserne på at skabe beskæftigelse og vækst.

De ting hænger sammen, for når vi taler om at forbedre konkurrencen, må vi også sikre os, at konkurrence sker på lige vilkår. EU's indre marked skaber konkurrence, men det indebærer også – som aktionen ved d'Angleterre er et eksempel på – snyd med reglerne, ligesom der er utallige eksempler på dårlige løn- og arbejdsvilkår blandt udstationerede arbejdstagere. Det er aldeles uacceptabelt, og derfor er vi selvfølgelig fra regeringens side positive over for intentionen med forslaget til at sikre bedre håndhævelse af udstationeringsdirektivet.

I vores kamp mod social dumping spiller arbejdsmarkedets parter en stor rolle, og derfor lægger vi også vægt på, at håndhævelsesdirektivet skal give arbejdsmarkedets parter nogle redskaber, og det skal respektere den danske model.

En del af den danske model er jo retten til konflikt, og det bringer mig til forslaget til Monti II, for hvor vi er positive over for intentionen i forslaget til håndhævelsesdirektiv, så er vi særdeles skeptiske over for forslaget til Monti II.

Vi har tidligere haft lejlighed til at diskutere sagen i Folketinget, bl.a. ved en forespørgselsdebat den 18. april, og vi er jo alle enige om at vende os mod tiltag, der er i strid med konfliktretten.

Vedrørende det konkrete forslag mener vi ikke, at Kommissionen har redegjort tilstrækkeligt for, hvorfor forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Og det er vi alle her enige om, for I – altså Folketinget – har benyttet jer af muligheden for i henhold til protokollen om nærhedsprincippet at sende en begrundet udtalelse om, hvorfor forslaget ikke opfylder nærhedsprincippet. Da mere end en tredjedel af de nationale parlamenter har gjort det samme, er der for første gang uddelt et såkaldt ”gult kort” i henhold til protokollen om nærhedsprincippet.

Eftersom inddragelse af nationale parlamenter og overholdelse nærhedsprincippet var danske hovedprioriteter under forhandlingerne om Lissabon-traktaten, er det meget tilfredsstillende at se

de nationale parlamenter bruge den nye mulighed for at give et gult kort.

Et gult kort betyder, at Kommissionen nu er tvunget til at komme med en bedre forklaring, medmindre den vælger at trække forslaget. Det er vi selvfølgelig tilfredse med fra regeringens side.

Bolden ligger hos Kommissionen, og hvornår de er færdige med deres overvejelser, er vi ikke bekendt med. Der er jo ikke fortillende, Kommissionen kan læne sig op ad.

På rådsmødet forventer jeg en kort orientering fra Kommissionen om, at Kommissionen er gået i gang med deres overvejelser i henhold til protokollen om nærhedsprincippet.

I forhold til Rådet betyder det, at forhandlingerne skal sættes på stand by. Men i praksis gør det ikke nogen forskel, for på grund af den betydelige skepsis over for forslaget, har det danske formandskab ikke fundet det umagen værd at forsøge at indlede realitetsforhandlinger om forslaget.

Formandskabet har derfor koncentreret sig om forslaget til håndhævelsesdirektiv. Selvom forslaget fra Kommissionens side er set som en samlet pakke sammen med Monti II, så hænger forslagene ikke juridisk sammen. Så derfor har vi arbejdet videre med håndhævelsesdirektivet, og det vil der blive gjort uanset Monti II's skæbne.

Forslaget er sat på Rådets dagsorden som fremskridtsrapport. Da forslaget først blev fremsat d. 21. marts, har der været begrænset tid til at behandle det, men der er blevet lagt nogle spor for det videre arbejde. De indledende drøftelser har også vist, at der på nogle punkter er nogle meningsforskelle i Rådet, som kræver forhandlinger på et politisk niveau, som tiden ikke er moden til endnu, hvor Rådet ikke er klar over, i hvilken retning Europa-Parlamentet bevæger sig.

Som jeg allerede har nævnt, så spiller parterne en afgørende rolle i kampen mod social dumping på grund af den arbejdsfordeling,

vi har i den danske model. Og det har selvfølgelig betydning for den holdning, regeringen har til de enkelte elementer i forslaget.

Hvis vi fx tager forslaget om solidarisk ansvar, så er vi jo inde i kernen af det, som parterne er ansvarlige for, nemlig lønforhold. Her vil regeringen arbejde for det, som parterne vil, og LO og DA diskuterer for tiden den problemstilling.

Det er nok det vanskeligste spørgsmål i Rådet, hvor en række lande er skeptiske over for Kommissionens forslag, mens andre støtter det eller ligefrem ønsker at gå videre end foreslået af Kommissionen.

En andet større udestående er spørgsmålet om tilladte kontrolforanstaltninger. Det er fx foranstaltninger som det danske RUT-register.

Fra regeringens side finder vi det afgørende, at man som medlemsland kan indføre de nødvendige kontrolforanstaltninger, som vi fx har gjort med RUT. Og vi kan jo få behov for at justere RUT eller indføre andre foranstaltninger. Derfor er vi imod en "lukket" liste som foreslået af Kommissionen. Vi synes, at det må være tilstrækkeligt, at indførelse af kontrolforanstaltninger skal overholde EU-retten.

Der er en række lande, der støtter Kommissionens forslag, mens andre er på linje med vores holdning.

De to ting, jeg har nævnt – solidarisk ansvar og kontrolforanstaltninger – er for mig at se de største knaster i forhandlingerne.

Herudover vil jeg gerne fremhæve, at for den danske regering er kampen mod fiktive virksomheder måske det vigtigste element i forslaget. Det er noget, vi har meget fokus på i det aktuelle arbejde. Vi skal arbejde hen imod, at virksomheder i RUT er reelt etablerede i det påståede hjemland, og i tilfælde af tvivl, fx hvis fagbevægelsen får en begrundet mistanke, når de er i kontakt med en udenlandsk virksomhed, skal vi hurtigt kunne få en afklaring i samarbejde med hjemlandets myndigheder.

For os er der derfor en nær sammenhæng mellem forslaget til artikel 3 om kampen mod omgåelse og forslaget til artikel 6 og 7, der vedrører administrativt samarbejde. Som led i det administrative samarbejde kan man således få svar på spørgsmål fra andre landes myndigheder, og ved spørgsmål angående reel etablering kan man anvende en hasteprocedure.

I Rådet er der visse meningsforskellige vedr. forslaget til artikel 3, men et overvejende flertal støtter grundprincippet i Kommissionens forslag, dvs. en vejledende liste af kriterier, der skal anvendes i vurderingen af, om en virksomheder er reelt etableret i et andet land og om en person lever op til betingelserne for udstationering.

Forslaget om bedre administrativt samarbejde er et element, som alle lande ser en merværdi i.

Endelig vil jeg fremhæve, at Danmark ikke bruger administrative bøder af den slags, som forslaget omhandler. Men ligesom vi gerne vil have hjælp til at imødegå social dumping, vil vi selvfølgelig også gerne hjælpe andre lande.

[Forslaget om inddrivelse af administrative bøder rejser dog nogle særlige juridiske problemstillinger, som skal afklares, inden der indledes egentlige forhandlinger om dette.]

Dagsordenspunkt 4) EMF-direktivet

Det næste punkt, jeg vil orientere om, er det såkaldte EMF-direktiv.

Det har i forhandlingerne været afgørende for Danmark – og for det danske formandskabs tilgang – at undtagelserne ikke betyder en lavere beskyttelse af medarbejderne, men at grænseværdierne i visse tilfælde kan overskrides, hvis arbejdsgiveren vel at mærke kan bevise, at medarbejderne er beskyttet mod helbredsrisici.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det er en meget teknisk sag, hvor vi genforhandler det oprindelige EMF-direktiv fra 2004.

Det sker primært på grund af behovet for at gøre plads til brug af MR-skannere i sundhedssektoren.

[Forlænget implementeringsfrist]

Det oprindelige 2004-direktiv havde en implementeringsfrist i april i år.

Under det danske EU-formandskab har vi vedtaget en forlængelse af implementeringsfristen for 2004-direktivet – til den 30. oktober 2013.

Den forlængede implementeringsfrist sikrer, at vi får gennemarbejdet forslaget ordentligt.

Som jeg også tidligere har oplyst, har vi fra dansk side arbejdet for at sikre det overordnede mål om et sikkert og sundt arbejdsmiljø – samt at der er proportionalitet mellem de krav, der stilles til virksomhederne, og de sundhedsrisici, der er.

[DK har arbejdet med de tekniske bilag]

Efter ønske fra de andre medlemslande har det danske formandskab prioriteret de komplicerede drøftelser af direktivets tekniske bilag.

Vi er nået langt med disse drøftelser, som har været svære, men også nødvendige, for at kunne få en fælles afklaring af forslagets rækkevidde og konsekvenser.

De tekniske bilag er således afgørende for at forstå behovet for og rækkevidden af direktivets undtagelsesbestemmelser.

Direktivets bilag har nu fået et indhold, der i sidste ende må kunne forventes støttet af et (stort) flertal af landene.

[Hvor langt er formandskabet nået?]

Jeg har forstået, at der har været megen ros fra de andre medlemslande til det danske formandskabs tilgang, fordi vi har afsat den nødvendige tid til de komplekse tekniske drøftelser om grænseværdier, mv.

Det er et stort ønske fra de andre medlemslande, at Danmark lykkes med en klar skitse til et kompromis vedr. de tekniske bilag og undtagelsesbestemmelserne – og det er vi i alt væsentlighed nået i mål med, og på en måde, der flugter med de danske ønsker til en nødvendig beskyttelse af arbejdstagerne.

På rådsmødet den 21. juni skal Rådet vedtage en fremskridtsrapport, som vil gengive de foreløbige resultater af forhandlingerne.

[Hvad udestår?]

Samlet set tegner der sig konturerne af et samlet muligt forslag, men der udestår stadig dele af direktivet til forhandling: Det drejer sig blandt andet om krav til arbejdspladsvurderinger, helbreds kontrol og såkaldte delegerede retsakter.

Det vil sige, at de forskellige del-elementer skal forhandles færdig og derpå samles til et endeligt kompromisforslag, som Rådet skal tage stilling til i samlet form.

Selvom implementeringsfristen er forlænget skal der stadig opnås enighed med Europa-Parlamentet i løbet af det kommende år.

Det cypriotiske formandskab skal færdigforhandle direktivet og påbegynde forhandling med Parlamentet.

Dagsordenspunkt 6) Implementering af EU2020-strategien

Det sidste punkt, jeg vil nævne, handler om Europa 2020-strategien.

Der er en række underpunkter til dette punkt. Jeg vil koncentrere mig om de landespecifikke henstillinger og beskæftigelsespakken.

[Landespecifikke henstillinger]

EU's medlemslande står som bekendt i varierende grad overfor økonomiske og strukturelle ufordringer. Vi afleverede (alle) i april vores nationale reformprogrammer, som afspejler, hvordan vi vil prioritere vores indsats fremadrettet.

Nu har Kommissionen udsendt en analyse af de enkelte landes økonomiske situation og et samlet billede af EU. På den baggrund har de givet en række anbefalinger til, hvad hvert enkelt land bør gøre – både på kort og på lidt længere sigt – det er de såkaldte landespecifikke anbefalinger.

De landespecifikke anbefalinger er en del af Europa 2020-strategien. Det er anbefalinger til, hvordan vi omsætter de overordnede mål i strategien til praksis gennem konkrete initiativer.

Kommissionen har fremlagt forslag til landespecifikke henstillinger til alle 27 EU-lande. Jeg vil fokusere på de henstillinger til Danmark, der vedrører beskæftigelsesretningslinjerne, og som skal vedtages af EPSCO.

[Det Europæiske Råd skal godkende de landespecifikke henstillinger på mødet den 28.-29. juni.]

Henstillingerne til Danmark ligger i forlængelse af de henstillinger, som Danmark fik i 2011.

Danmark anbefales at:

- Tage yderligere skridt til at forbedre det langsigtede arbejdsudbud gennem reformer af førtidspension, målretning af fleksjob til personer med lav arbejdsevne samt ved at forbedre indvandreres ”erhvervsevner” (employability)
- Gennemføre de allerede udmeldte tiltag vedrørende en øget omkostningseffektivitet i uddannelsessystemet, mindske frafald særligt i erhvervsuddannelser og øge antallet af praktikpladser.

Kommissionens forslag til henstillinger peger for Danmarks vedkommende på udfordringer, som regeringen allerede har fokus på.

[Arbejdsudbud]

Det er således meget væsentligt for regeringen at øge beskæftigelsen og arbejdsudbuddet.

For at opfylde målene i regeringsgrundlaget skal der fremlægges forslag til yderligere reformer, der øger arbejdsudbuddet med yderligere 60.000 personer.

Reformerne omfatter, som bekendt, blandt andet en fuldt finansieret skattereform, der sænker skatten på arbejde markant.

[De reformer ventes at øge arbejdsudbuddet svarende til henholdsvis 7.000 og ca. 20.000 personer frem mod 2020.]

Hertil kommer reformer af fleksjob og førtidspension, aktivering, kontanthjælp. Sigtet er at øge arbejdsudbuddet med samlet 28.000 personer frem mod 2020.

For så vidt angår henstillingen om indvandrernes beskæftigelses, så må vi erkende at også deres – ellers stigende – frekvens er blevet brudt af krisen. Det gælder især for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Den styrkede indsats for at få de ledige i job og de planlagte reformer vil dog også være til gavn for særligt udsatte og for indvandrere.

[Uddannelse]

Regeringen er enig, når Kommissionen udpeger uddannelse som et område, der er afgørende for fremtidens vækst og velstand i Danmark.

Flere af de planlagte reformer, der skal øge arbejdsudbuddet, skal indeholde elementer af uddannelse.

I forbindelse med finanslovsaftalen for 2012 blev der også indgået en aftale om en forstærket indsats for flere praktikpladser i 2012. Med den er der skabt en ramme for at etablere 10.400 ekstra praktikpladsaftaler i forhold til det fastlagte niveau i 2009.]

Desuden arbejdes der systematisk med reduktion af frafald på de enkelte uddannelsesinstitutioner.

Med Aftale om finansloven for 2012 er der taget en række nye initiativer for at forbedre kvaliteten på uddannelsesområdet, særligt i forhold til folkeskolen, erhvervsuddannelserne og på de gymnasiale uddannelser.

Til efteråret 2012 kommer regeringen med sit udspil til en reform af folkeskolen. Udspillet vil have fokus på prioritering af ressourcer, der først og fremmest gavner elevernes indlæring og faglighed. Der vil være et særligt fokus på at løfte elevernes niveau i dansk og matematik, fordi de fag er forudsætningen for, at eleverne klarer sig godt i skolens øvrige fag.

[Beskæftigelsespakken]

Kommissionen præsenterede i Horsens (uformelle ministermøde) en beskæftigelsespakke under overskriften ”Mod et jobrigt opsving”.

Pakken fokuserer på tre hovedområder, nemlig 1) Støtte til jobskabelse, 2) Genopretning af arbejdsmarkedernes dynamik og 3) En styrkelse af styringen af EU2020-strategien på beskæftigelsesområdet.

Øget fokus på job- og vækstdagsordenen er på linje med det danske EU-formandskabs ønsker.

Regeringen synes det er positivt, at Kommissionen har lagt en pakke frem. Vi ser frem til at drøfte de konkrete forslag, i takt med at de lægges frem. På rådsmødet 21. juni kan landene indledningsvis signalere til Kommissionen hvilke dele, de mener er de vigtigste.

Pakken lægger ikke op til at flytte kompetence. Det er medlemslandenes opgave og ansvar at omsætte pakkens elementer til reelle tiltag. Det rykkes der ikke ved.

Tak for ordet, formand.